

Ádám Barnabás¹

Huszárezredek szervezete és feladatai a szövetségi haderőkben II. (Hollandia, Kanada, Egyesült Királyság)

Organisation and Mission of Hussar Regiments in the Allied Forces II. (The Netherlands, Canada, United Kingdom)

Absztrakt

A magyar huszár az a magyar könnyűlovás, aki az elmúlt fél évezred során szinte átformálta a hadviselés arculatát, és fénykorában a világ 34 országa adaptálta ezt a könnyűlovassági csapatnemet. Ezek közül számos huszáralakulat mind a mai napig az adott ország haderejének fontos elemét képezi. Az előzőleg már tárgyalt dán és francia huszárezredek folytatásaként alábbiakban Hollandia, Kanada és az Egyesült Királyság huszárezredeit mutatom be.

Kulcsszavak: *huszárság, könnyűlovasság, huszárezred, Boreel huszárezred, tartalékos haderő, Lord Winston Churchill, felderítő és biztosító műveletek*

Abstract

The Hungarian Hussars are the Hungarian light cavalrymen, who during the last half thousand years have influenced and even changed the military warfare. Sharing best practices, Hungarian Hussars trained and helped to create Hussar Corps in 34 countries of the world. Although over time and with technological progress the war-fighting era of the Hussar troops fighting on horseback has all passed in the twentieth century, but not the hussars themselves. Continuing the previous article that was about Hussar units of Denmark and France, in this article my main goal is to introduce the organisation and mission of the Hussar units of Dutch, Canadian and British Armed Forces.

¹ Ezredes, doktorandusz, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Hadtudományi Doktori Iskola – University of Public Service, Doctoral School of Military Sciences, PhD student, e-mail: hunhussar@protonmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1586-1842>

Keywords: *Hussars, light cavalry, Hussar regiment, Boreel Hussar Regiment, reservist forces, Sir Winston Churchill, Reconnaissance and Security Operations*

1. Bevezetés

A hazai köztudat és a katonai szakirodalom kevésbé ismeri azokat a ma is aktív huszáralakulatokat,² amelyeknek létrehozásában jelentős példával szolgált a néhai magyar huszárság. Az előzőekben már közölt *Huszárezredek szervezete és feladatai a szövetségi haderőkben I. (Dánia, Franciaország)* című cikkben arra a következtetésre juthattunk, hogy azoknak a nemzeteknek a hadereje, amelyek modernizált huszáralakulatokkal rendelkeznek, komoly missziós feladatokban és kisháborúkban³ alkalmazzák azokat, bizonyítva ezzel, hogy a huszárság alkalmazkodóképessége magas szintű és ugyanúgy képes hozzáidomulni a harc körülményeihez, mint a régi időkben. Az ezredek szervezete és fegyverzete megváltozott, lovak helyett korszerű, mozgékony és nagy tűzerejű harcjárműveket rendszeresítettek, de mégis huszárok. Külföldön léteznek, míg ezt a csapatnemet kifejlesztő és világhírűvé tevő magyar haderőben nem.

A rendszerben tartott modern huszárezredek pusztán léte is hadtudományi szempontból igényli a következő kérdések tudományos vizsgálatát: 1. Miért maradt meg aktív szolgálatban a huszárság a szövetséges haderőkben? 2. Melyek a 21. századi huszárság feladatai, és milyen szervezeti struktúrában működnek? 3. Milyen haditechnikai eszközökkel hajtják végre feladataikat a katonai műveletekben, a modern kisháborúk és a válságreakáló műveletek időszakában?

Az alábbiakban e kérdésekre adott válaszokat kutatom a holland, a kanadai és a brit haderők huszárezredeinek bemutatásával. Kutatásom eredményeivel hozzá kívánok járulni és lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a megújuló Magyar Honvédségben, illetve honvédelmi rendszerünkben ismét megjelenjen és méltó helyére kerüljön történelmünk fontos katonaeszménye, nemzeti kultúránk fontos szereplője, nemzettudatunk vitán felül álló közkedvelt alakja a magyar huszár.

A modern magyar haderő fejlesztéséhez⁴ most is rendelkezésünkre áll a hadtörténelem mélységes kútja, amely ma is képes alátámasztani azon hadtudományi tézist, miszerint „nemzeti megoldásokra kell törekednünk, olyan módon, hogy az hazánkknak és a fegyveres erőnknek mindenkor biztos alapul szolgálhasson honvédelmi, nemzetvédelmi, valamint NATO-szövetségesi tagságunkból adódó műveleteink sikeres és eredményes végrehajtásához”.⁵

Megítélésem szerint hadtudományi szempontból is bölcs dolog visszanyúlni ahhoz a hadtörténelmünkhöz, amely jelentősen befolyásoló, az adott kor nemzeti hadikultúrájának hadművészeti és a harcászati jellemzőit sikeresen alkalmazó magyar eredetű lovassági

² Dániában egy (*Gardehusarregimentet*), Franciaországban három (*1er régiment de hussards parachutistes; 2e régiment de hussards; 3e régiment de hussards*), Hollandiában egy (*Regiment Huzaren van Boreel*), Kanadában négy (*8th Canadian Hussars; Sherbrooke Hussars; The Royal Canadian Hussars; 1st Hussars*), az Egyesült Királyságban kettő (*The Queen's Royal Hussars; The King's Royal Hussars*).

³ Ágh Attila: *Konfliktusok, háborúk*. Budapest, Zrínyi, 1989.

⁴ Boda József et alii: Fókusz és együttműködés. A hadtudomány kutatási feladatai. *Honvédségi Szemle*, 144. (2016), 3. 3–20.

⁵ Szendy István: A hadtudományról magyar szemmel. *Magyar Tudomány*, 173. (2012), 11. 1361–1367. 1362.

csapatnemhez, amely évszázadokon keresztül bizonyította és napjainkban a nyugati szövetséges modern haderőkben bizonyítja képességeit.

2. Hollandia

2.1. Boreel Huszárezred – Regiment Huzaren van Boreel (RHB)⁶ (angolul Boreel Hussar regiment)

A hidegháborút követő haderőcsökkentés Hollandiában is hatással volt a haderőre, alakulatok szűntek meg, illetve összevonták azokat. Jelenleg a holland királyi hadsereg fő szárazföldi erejét három dandár alkotja. A feladatrendszert tekintve a hazai terület védelme és a NATO-szövetséges országok területének védelméhez való hozzájárulás kiegészült a békeműveleti és missziós feladatokkal, a humanitárius segítségnyújtással, a polgárok védelmével, a civil szervezetek támogatásával.

A haderő struktúráját moduláris alapra helyezték, amely a kihívásoknak és feladatoknak megfelelő, önálló harctevékenységre és feladat-végrehajtásra képes kisebb egységekből áll. E szervezeti struktúra ideális a magasabbegységek vagy akár ideiglenes harci kötelékek felállításának. A holland királyi hadsereg is folyamatos átalakulás és modernizáció állapotában van.

Történetét tekintve a tárgyalt huszárezredet 1813-ban Vilmos holland király hozta létre, amikor megbízást adott Willem Francois Boreelnek, aki 1795-től 1813-ig francia huszártisztként szolgált, egy holland huszárezred létrehozására. Hivatalosan 1814 szeptemberében állították fel, és négy századból állt, 641 lóval és 677 huszárral. Az évek során az ezred hivatalos neve gyakran megváltozott, 1815. április 21-én hadrendszám 6. huszárezredre változott, majd 1893-ban az 1. huszárezred lett, de a köznyelvben mindvégig az egyenruhájuk színéről „kék huszároknak” hívták őket. Harcoltak az I. és a II. világháborúban, majd 1947-ben, királyi rendeletben a „Boreel huszárjai” hadrendi megnevezést kapták.⁷

A Boreel huszárezred szervezete és az alegységek feladatai:⁸

- parancsnokság és támogató század;
- 43. páncélosfelderítő század;
- 13. páncélosfelderítő század;
- 11. légi szállítási felderítő század;
- harckocsiszázad;
- HUMINT felderítő század.

A Boreel huszárezred a holland haderő speciális ISR (*Intelligence, Surveillance and Reconnaissance*) alakulata, amelynek alegységeit moduláris alapon rendelik át a holland szárazföldi haderő dandárjaihoz.

⁶ *Voorwoord regimentscommandant* (Ezredparancsnoki előszó). Elérhető: www.huzarenvanboreel.nl/index.php/voorwoord-regimentscommandant/ (A letöltés dátuma: 2019. 11. 27.)

⁷ *Historie Regiment Huzaren van Boreel*. Elérhető: www.huzarenvanboreel.nl/index.php/over-ons/historie-regiment/historie-regiment-huzaren-van-boreel/ (A letöltés dátuma: 2019. 11. 30.)

⁸ *Voorwoord regimentscommandant*. i. m.

Az ezred két páncélosfelderítő és a légi szállítású felderítő százada a Holland Királyi Hadsereg három aktív dandárának, a 43. gépesített dandár,⁹ a 13. könnyűdandár¹⁰ és a 11. légi szállítású dandár,¹¹ kötelékében találhatóak, mint dandár felderítő századok és a dandár érdekében végeznek felderítési feladatokat. A huszárezred HUMINT felderítő- és harcokcsiszázada a szárazföldi parancsnokság érdekében hajtanak végre felderítési feladatokat.

A gépesített dandárok harcfelderítő századjai három felderítő szakaszból, szakaszonként 8 járművel (FENEK) és 24 fős személyi állományból, páncéltörő szakaszból, logisztikai szakaszból és egy törzsszakaszból állnak. A páncéltörő szakasz egy raja TAC (*Tactical Air Control*), illetve FAC (*Forward Air-Control*) feladatokat is képes végrehajtani.

A Boreel huszárezred főbb technikai eszközei

Leopard 2A6 harckocsi; Fennek páncélozott felderítő harcjármű (1. ábra); KTM LC4 motorkerékpár.

1. ábra: Fennek felderítő harcjármű.

Forrás: *Ook de Huzaren van Boreel lopen de Airborne Wandeltocht*. Elérhető: <https://renkum.nieuws.nl/kunstcultuur/39766/ook-de-huzaren-van-boreel-lopen-de-airborne-wandeltocht/> (A letöltés dátuma: 2019. 09. 01.)

⁹ *43 Gemechaniseerde Brigade*. Elérhető: www.defensie.nl/organisatie/landmacht/eenheden/43-gemechaniseerde-brigade (A letöltés dátuma: 2019. 11. 27.)

¹⁰ *13 Lichte Brigade*. Elérhető: www.defensie.nl/organisatie/landmacht/eenheden/13-lichte-brigade (A letöltés dátuma: 2019. 11. 27.)

¹¹ *11 Luchtmobiele Brigade*. Elérhető: www.defensie.nl/organisatie/landmacht/eenheden/11-luchtmobiele-brigade (A letöltés dátuma: 2019. 11. 26.)

3. Kanada

3.1. A 8. Kanadai Huszárok – 8th Canadian Hussars (Princess Louise's)¹²

A kanadai hadsereg mint a kanadai fegyveres erők szárazföldi komponense¹³ a legnagyobb az ország honvédelmi rendszerében. Az ország geostratégiai helyzete¹⁴ és alacsony katonai fenyegetettség szintje miatt tényleges és tartalékos állományával főleg missziós feladatokat hajt végre. Összetételét tekintve a kanadai hadsereg a területi lefedettség elvének megfelelően négy hadosztályból áll, amelyek rendelkeznek mind aktív és tartalékos egységekkel.

Elhelyezkedésüket tekintve a 2. kanadai osztály – Québecben, a 3. kanadai osztály – Nyugat-Kanadában, a 4. kanadai osztály – Ontarióban és az 5. kanadai osztály – Kanada atlanti részén diszlokál.

Ezenkívül rendelkezik egy doktrinális és kiképző központtal, egy ranger alakulattal és egy harci támogató dandárral (CCSB).

Napjainkban a 8. kanadai huszárezred a kanadai szárazföldi haderő 5. hadosztályának¹⁵ elsőlépcsős tartalékosokkal feltöltött páncélozott huszárezredeként működik.

A huszárezred feladata a tartalékos állomány kiképzése és missziós feladatokra történő felkészítése. A felkészített tartalékos állománya a reguláris haderő utánpótlását képezi különösen a külföldi missziókban, mint például Ciprus vagy Afganisztán.

Az ezred jogelődjének az 1848 áprilisában 11 önálló lovascsapatból megalakult New Brunswicki Önkéntes Lovasságot tekintik. Hosszú története során 1872-ben vette fel a 8. Lovasezred, majd 1893-ban a 8. „Luise hercegnő” New Brunswicki Huszárok nevet. 1941 februárjában tartalékba helyezték, majd áprilisban megkezdődött az ezred gépesítése. A II. világháborút követően, 1949-től, mint páncélos ezred szerepel a hadrendben. A 8. huszárezred jelenleg a legrégebb óta folyamatosan működő páncélozott ezred a kanadai haderőben.¹⁶

A 8. Kanadai Huszárok szervezete és az alegységek feladatai: ezredparancsnokság, törzs; 2 páncélozott huszárszázad (tartalékos).

A 8. kanadai huszárezred összetételében megfelel a tartalékos haderő moduláris képességeinek, amelynek ezredparancsnoksága tervezi és szervezi a két tartalékosokból álló páncélozott huszárszázad feladatra történő felkészítését. Szervezeti struktúrája minősített jogrendi helyzetben modulárisan bővíthető. Az ezredparancsnoksága, törzs (Regimental Headquarters) és az „A” huszárszázad Monctonban, a „B” huszárszázad Sussexben, New Brunswick megyében állomásozik.

¹² 8th Canadian Hussars (Princess Louise's). Elérhető: www.army-armee.forces.gc.ca/en/5-canadian-division/8-canadian-hussars/index.page (A letöltés dátuma: 2019. 12. 07.)

¹³ Canadian Army of Today. Elérhető: www.army-armee.forces.gc.ca/en/index.page (A letöltés dátuma: 2019. 12. 09.)

¹⁴ Krajnc Zoltán: Kanada és a nemzetközi terrorizmus elleni harc (egy NATO-tagállam politikájának, és gyakorlatának elemzése). A geopolitikai tanács NATO tudományos pályázatára „a nemzetközi terrorizmus elleni harc kanadai szempontból” témakörben. 2007. Elérhető: <http://real.mtak.hu/6403/1/Kanada.pdf> (A letöltés dátuma: 2019. 12. 09.)

¹⁵ Units and Formations – 5th Canadian Division (5. kanadai hadosztály – egységek és kötelékek). Elérhető: www.army-armee.forces.gc.ca/en/5-canadian-division/units-formations.page (A letöltés dátuma: 2019. 12. 05.)

¹⁶ 8th Canadian Hussars i. m.

A kiképzési foglalkozásokat minden csütörtökön este 19.00-tól 22.00-ig tartják a huszárszázadok objektumában. Ezenkívül havonta egy hétvégén tartanak összevont kiképzést az ezredparancsnokság vezetésével. Emellett májustól augusztusig nyári teljes idős szolgálatteljesítés vállalható a reguláris haderő alakulatainál.

A 8. kanadai huszárezred főbb technikai eszközei

G Wagon – Light Utility Vehicle Wheeled (LUVW) (2. ábra); Medium Support Vehicle System (MSVS); Tactical Armoured Patrol Vehicle (TAPV).

2. ábra: A huszárjárőr műveleti területen.

Forrás: *G Wagon – Light Utility Vehicle Wheeled (LUVW)*. Elérhető: www.army-armee.forces.gc.ca/en/vehicles/g-wagon.page (A letöltés dátuma: 2019. 09. 01.)

3.2. A Sherbrooke Huszárok – Sherbrooke Hussars¹⁷

A Sherbrooke huszárok a 2. kanadai hadosztály 35. kanadai dandárharcscsoport tartalékos páncélozott felderítőezrede. Az ezred feladata a tartalékos huszárok páncélos-felderítő feladatokra történő kiképzése és missziós feladatokra történő felkészítése. A két magas készenlétű tartalékos huszárszázaddal működő ezred több mint 100 tartalékosból áll. Feladata a magas készenlét fenntartásával, személyi állománnyal támogatni a Kanadai Haderőt hazai és külföldi feladatainak ellátásában. Az ezred magas szinten végzi a tartalékos állomány kiképzését és felkészítését. A tartalékos

¹⁷ *The Sherbrooke Hussars*. Elérhető: <http://army.gc.ca/en/2-canadian-division/the-sherbrooke-hussars/index.page> (A letöltés dátuma: 2019. 12. 08.)

állomány részére májustól augusztusig nyári teljes idős szolgálatteljesítés vállalható a reguláris haderő alakulatainál.

A Sherbrooke huszárezred történetét 1866. szeptember 21-re vezetik vissza, amikor Melbourne-ben megalapították a Sherbrooke gyalogos zászlóaljat. 1900-ban gyalogezreddé fejlesztették, majd 1940 novemberében gépesítették. 1946. április 1-jén ebből a gépesített ezredből hozták létre a 12. páncélos ezredet, majd 1946-ban átnevezték Sherbrooke ezrednek. 1965. február 15-én a 7. és 11. huszárezreddel egyesítették és létrehozták a Sherbrooke huszárezredet.

A Sherbrooke huszárok szervezete és az alegységek feladatai: ezredparancsnokság; 2 páncélozott huszárszázad (tartalékos).

Napjainkban, mint a 35. kanadai dandárharcscsoport páncélos felderítő ezrede a tartalék haderő része. Az ezredparancsnokság kulcsbeosztásait tényleges állománnyal töltik fel, míg az alegységek teljes állománya tartalékosokból áll.

A tartalékos állomány kiképzési foglalkozásait szeptembertől júniusig minden kedd este 19.00-tól 22.00-ig tartják. Ezenkívül hétfőgőken, péntek estétől vasárnap délutánig tartanak összevont kiképzést.

A Sherbrooke huszárok főbb technikai eszközei: G Wagon – Light Utility Vehicle Wheeled (LUVW); Tactical Armoured Patrol Vehicle (TAPV); Military Commercial Off-The-Shelf (MilCOTS); Medium Support Vehicle System (MSVS).

3.3. A Királyi Kanadai Huszárok – The Royal Canadian Hussars (Montreal)¹⁸

Az ezred a 2. kanadai hadosztály tartalékos állományú 34. dandárharcscsoportjának páncélozott felderítő alakulata. Fő feladata, hogy támogassa a reguláris haderőt hazai békefeladatainak ellátásában, ezenkívül részt vegyen békefenntartó műveletekben és különböző ENSZ-missziókban.

A Királyi Kanadai Huszárok történetét az 1879-ben megalakult 6. ideiglenes lovasezredre vezetik vissza, amely 1890-ben felvette a 6. „Connaught herceg” királyi kanadai huszárezred nevet. 1957-ben egyesítették a 17. „Yorki herceg” királyi kanadai huszárezreddel, majd 1958-ban több lovassági alakulattól létrehozták a Királyi Kanadai Huszárokat.

A királyi kanadai huszárok szervezete és az alegységek feladatai: ezredparancsnokság; alegységei: a Királyi Montréal-i lovasság, az 5. dragonyosok, a 6. huszárok, a 11. Argenteuil-i lovas vadászok, a 17. huszárok és az 1. motorizált géppuskások.

A jelenleg öt lovassági és egy gépkocsizó alakulattól álló összevont páncélozott felderítőezred parancsnoksága tényleges állományból áll és Montrealban diszlokál. A hat alegység különböző településeken van elhelyezve.

Az alegységek tartalékos állománya kedd esténként 19.00-tól 22.00-ig tartja kiképzési foglalkozásait Montrealban. Ezenkívül hétfőgőken, péntek estétől vasárnap

¹⁸ *The Royal Canadian Hussars.* Elérhető: <http://army.gc.ca/en/royal-cdn-hussars/index.page> (A letöltés dátuma: 2019. 12. 05.)

délutánig tartanak összevont kiképzést, és a tartalékos állomány részére májustól augusztusig nyári teljes idős szolgálatteljesítés vállalható a reguláris haderő alakulatainál.

A királyi kanadai huszárok főbb technikai eszközei: G Wagon – Light Utility Vehicle Wheeled (LUVW); Tactical Armoured Patrol Vehicle (TAPV) (3. ábra).

3. ábra: Kiképzésen (TAPV).

Forrás: Defining the TAPV. 2017. Elérhető: <https://canadianarmytoday.com/defining-the-tapv/> (A letöltés dátuma: 2019. 09. 02.)

3.4. Az 1. Huszárok – 1st Hussars¹⁹

A huszárezred, mint a 4. kanadai hadosztály 31. kanadai dandárharcscsoport páncelezott felderítőezrede a kanadai tartalék haderő része, feladata kiképzett tartalékos személyi állomány biztosítása a Kanadai Haderő részére a hazai és az afganisztáni missziós feladatainak ellátásához. Az ezred magas szinten végzi a tartalékos huszárok kiképzését és felkészítését.

Az 1. Huszárok története 1856-ban kezdődött a St. Thomas-i önkéntes lovascsapat és az Ontario állambeli London első önkéntes lovascsapatának megalakulásával. A két önkéntes lovasságot 1863-ban nevüket megtartva összevonták és az Ontario állam reguláris haderejének része lett. 1888-ban átnevezték, az 1. Huszárezred nevet kapta, majd 1892-ben, létszámát lecsökkentve átnevezték 1. Huszároknak. Az I. világháborúban óriási veszteségeket szenvedtek a második Ypres-i csata lövészárokharcjaiban. A II. világháborúban a D-naptól kezdve a háború végéig harcoltak.

Az 1. Huszárok szervezete és az alegységek feladatai: ezredparancsnokság; 2 páncelezott huszárszázad (tartalékos).

Az ezred parancsnoksága és törzse, illetve egy huszárszázada az Ontario állambeli Londonban, míg a második huszárszázada Sarniában állomásozik.

¹⁹ 1st Hussars. Elérhető: www.army-armee.forces.gc.ca/en/1-hussars/index.page (A letöltés dátuma: 2019. 12. 06.)

Az alegységek tartalékos állománya szeptembertől júniusig minden csütörtök este 19.00-tól 22.00-ig tartja kiképzési foglalkozásait, ezenkívül havi egy hétvégén gyakorlati foglalkozásokat tartanak. Májustól augusztusig a tartalékos állomány részére nyári teljes idős szolgálatteljesítés vállalható a reguláris haderő alakulatainál.

Az 1. Huszárok főbb technikai eszközei²⁰ *Tactical Armoured Patrol Vehicle (TAPV); G Wagon – Light Utility Vehicle Wheeled (LUVW); Medium Support Vehicle System (MSVS); Light Support Vehicle Wheel (LSVW).*

4. Egyesült Királyság

4.1. A Királynő Huszársága – The Queen's Royal Hussars (The Queen's Own and Royal Irish)

Az Egyesült Királyság hadereje Páncélozott Hadtestének állományában találjuk azokat a modern technikával felszerelt lovassági ezredek, akik méltó utódai a néhai, lóháton harcba vonuló és a világ lötenyészésében jelentős szerepet játszó híres brit lovassági alakulatoknak.

A hadtest az alábbi lovassági csapatnemekből áll:²¹

- Vértések – Household Cavalry,
- Dragonyosok, könnyű dragonyosok – 1st The Queen's Dragoon Guards, Royal Scots Dragoon Guards, Light Dragoons,
- Huszárok – Queen's Royal Hussars, King's Royal Hussars,
- Dzsídások, Svaliszérek (*Chevaux-léger*) – Royal Lancers,
- Népfelkelő (tartalékos) könnyűlovasság – Royal Yeomanry, Royal Wessex Yeomanry, Queen's Own Yeomanry,
- valamint a világ első tank ezrede – Royal Tank Regiment.
- A hadtest alakulatai közül a népfelkelő (*yeomanry*) könnyűlovassági ezredek teljesen tartalékos állományból állnak.

Érdekesség, hogy a huszárezredek öltözetét, felszerelését és a lószerszámzatot részletesen szabályozza a brit szárazföldi haderő ma is érvényben lévő öltözködési utasítása, amely kiemeli és hangsúlyozza az egyenruházat magyar husároktól való eredetét: „HUSSAR: the Hungarian Hussar inspired a particular style of dashing light cavalry, and with it numerous exotic uniform details, in many armies. From 1806 onwards the British Army converted Light Dragoon regiments into Hussars, which became the largest category of the regular cavalry. This spectacular style of uniform was also widely adopted by Yeomanry regiments. Characteristic features of Hussar Full Dress in its final form include the fur Busby with its falling »bag«, plume and corded boss and the tunic fastened with ornate looping of cord etc. (with olivets, q.v., for officers and ball buttons for soldiers).”²²

²⁰ 1st Hussars. i. m.

²¹ *The Royal Armoured Corps*. Elérhető: www.army.mod.uk/who-we-are/corps-regiments-and-units/royal-armoured-corps/ (A letöltés dátuma: 2019. 09. 02.)

²² *Army Dress Regulations (All Ranks)*. Ministry of Defence, PS12(A) January 2011, Nr. 01.231.

A Királynő Huszársága mint a brit haderő páncélozott hadtestének (*The Royal Armoured Corps*)²³ reguláris ezrede 1993 szeptemberében a két korábbi önálló huszárezred, a Királynő Huszárezredének (*The Queen's Own Hussars*) és a Királynő Ír Huszárezredének (*The Queen's Royal Irish Hussars*) összevonásával alakult meg.²⁴ Jogelődjei okán a Brit Hadsereg legrégebbi lovassági ezrede, amely napjainkban modern páncélos eszközökkel van felszerelve. A huszárezred feladata az ellenséges erők felderítése és a harcokcsik tűzerejével annak elpusztítása vagy legyőzése.

A jogelőd két huszárezred közül a Királynő Huszárezredét (*The Queen's Own Hussars*) szintén két korábban nagy múltú huszárezred, a 3. Királyi Huszárezred (*3rd The King's Own Hussars*) és a 7. Királynői Huszárezred (*7th Queen's Own Hussars*) összevonásból alakították meg Angliában²⁵. A Királynői Ír Huszárezred (*The Queen's Royal Irish Hussars*) pedig a 4. Királynői Huszárezred (*4th Queen's Own Hussars*) és a 8. Királyi Ír Huszárezred egyesítésével hozták létre 1958-ban az akkori Nyugat-Németországban.²⁶

Érdekesség, hogy a 4. Királynői Huszárezred (*The 4th Queen's Own Hussars*) tisztikarát a brit főnemesség alkotta és Winston Churchill 1895-ben ennek a huszárezrednek hadnagyaként szolgált, majd később, 1941-től haláláig ezredesként az ezred tulajdonosa²⁷ volt.

IN THE FOURTH HUSSARS, 1895

4. ábra: Winston Churchill huszárhadnagy 1895-ben.

Forrás: *Second Lieutenant Winston S Churchill, 4th Queen's Own Hussars, 1895*. Elérhető: <https://collection.nam.ac.uk/detail.php?acc=1992-10-143-1547> (A letöltés dátuma: 2019. 12. 14.)

²³ A páncélozott hadtest 10 reguláris és 4 tartalék ezredből áll. *The Royal Armoured Corps*. i. m.

²⁴ *Britain's Army for the 90's*. London, UK, Ministry of Defence, (HMSO CM1595), 1991. 16.

²⁵ *The Queen's Own Hussars*. Elérhető: www.nam.ac.uk/explore/queens-own-hussars (A letöltés dátuma: 2019. 12. 12.)

²⁶ *The Queen's Royal Irish Hussars*. Elérhető: www.nam.ac.uk/explore/queens-royal-irish-hussars (A letöltés dátuma: 2019. 12. 12.)

²⁷ *The Queen's Royal Hussars Today*. Elérhető: <https://winstonchurchill.org/publications/finest-hour/finest-hour-181-queens-royal-hussars-today/> (A letöltés dátuma: 2019. 12. 11.)

A 8. Királyi Ír Huszárezred (*The 8th Kings Royal Irish Hussars*) a 4-es huszárezred oldalán vett részt a krími háború véres balaklavai lovasrohamában, ahol az ezred állományának több mint 40%-át vesztette el rövid 20 perc alatt. A hatalmas veszteségek ellenére ennek a huszárezrednek sikerült megállítani az orosz kozákok ellentámadását.²⁸ A magyar vonatkozása miatt érdekesség, hogy a csata egyik „főszereplője” az a Luis Edward Nolan (1818. január 4. – 1854. október 25.) huszárkapitány,²⁹ segédtsízt volt, aki ifjúkorában ugyanazon az osztrák tulli katonai utászkadémián tanult, ahová Görgei Artúr (1818. január 30. – 1916. május 21.) tábornokunk is járt. Születési évüket tekintve évfolyam-, esetleg osztálytársak is lehetnek. Nolan az akadémia elvégzése után több évig magyar huszárként szolgált,³⁰ majd hazaérve Angliába két híres könyvet is írt a lovasság történetéről³¹ és a lóképzésről.³² Emellett a magyar huszárnagy egyszerűségét és az angol vadásznagy előnyeit kombinálva megalkotta a ma is használt univerzális angol sportnagy³³ elődjét.

A *Királynő Huszárságának szervezete és az alegységek feladatai*:³⁴ parancsnokság, 1 parancsnoki és felderítő szakasz, 3 harcokocsiszázad.

A napjainkban Németországban, Pedernbornban állomásozó ezred egy modern, Challenger 2 páncélosokkal felszerelt alakulat.³⁵ Az öbölháborús és a missziós tapasztalatok azt mutatják, hogy a tankoknak brutális harcértékük van, mivel a modern, nagy tűzerejű harcokcsik jelentős pszichikai befolyást gyakorolnak a harcban részt vevőkre. A saját csapatokat bátorítják, az ellenséget pedig rémületbe ejtik. Emellett a harcokcsik komoly felderítő képességekkel is rendelkeznek, amelyek lehetővé teszik, hogy önállóan is felderítsék, majd megsemmisítsék az ellenséget.

A parancsnokság közvetlen alárendeltségében lévő parancsnoki és felderítő szakasz feladata az ellenség erejének, helyének, összetételének és sebezhető pontjainak megállapítása. A három, századonként 18 harcokocsival felszerelt század pusztítja el vagy teszi harcképtelenné a felderített ellenséges erőket.

A *Királynő Huszárságának főbb technikai eszközei*: 56 db Challenger 2 harcokcsi,³⁶ Warthog páncélozott terepjáró, Scimitar Mark 2 páncélozott felderítő jármű.

²⁸ *8th King's Royal Irish Hussars*. Elérhető: www.nam.ac.uk/explore/8th-kings-royal-irish-hussars (A letöltés dátuma: 2019. 09. 11.)

²⁹ David Buttery: *Messenger of Death: Captain Nolan and the Charge of the Light Brigade*. Barnsley, Pen & Sword, 2008.

³⁰ Louis Edward Nolan: *The training of cavalry remount horses*. New edition, London, Parker son and Bourn., 1861. 3.

³¹ Louis Edward Nolan: *Cavalry; Its History And Tactics*. Third Edition, London, Bosworth & Harrison, 1860.

³² Nolan (1861) i. m.

³³ Nolan (1860) i. m. 323.

³⁴ Robin Rhoderick-Jones: *In Peace & War: The Story of the Queen's Royal Hussars (the Queen's Own and Royal Irish)*. Barnsley, Pen & Sword Military, 2019.

³⁵ *The Queen's Royal Hussars*. Elérhető: www.army.mod.uk/who-we-are/corps-regiments-and-units/royal-armoured-corps/queens-royal-hussars/ (A letöltés dátuma: 2019. 12. 14.)

³⁶ Samuel Cranny-Evans: UK to reduce operational Challenger 2 tank fleet. *Jane's Defence Weekly*, April 2019. Elérhető: www.janes.com/defence-news/news-detail/uk-to-reduce-operational-challenger-2-tank-fleet (A letöltés dátuma: 2019. 12. 12.)

4.2. A Király Huszársága – The King's Royal Hussars³⁷

A Király Huszársága mint a brit haderő páncélozott hadtestének (*The Royal Armoured Corps*) reguláris ezrede, a 3. hadosztály 12. páncélozott gyalogosdandárának (*12th Armoured Infantry Brigade*) kötelékébe tartozik. Jelenlegi formájában az ezred négy történelmi önálló huszárezred összevonásából keletkezett két huszárezred, a Walesi herceg Huszárezrede (*The Royal Hussars [Prince of Wales's Own]*) és a 14./20. Királyi Huszárezred (*14th/20th King's Hussars*) összevonásával alakult meg 1992. december 4-én Münsterben, Németországban. A Királyi Huszárok napjainkban nem Németországban, hanem az angliai Tidworth-ben, Wiltshire járásban állomásoznak. Alaprendeltetési feladatuk az ellenség erőinek felkutatása és azonnali kezdeményezéssel történő megsemmisítése.

5. ábra: A Királyi Huszárok felderítő huszárjárőre Boszniában 1997-ben.

Forrás: *King's Royal Hussars on mounted patrol with pack horses, alongside their Challenger 1 main battle tanks, Mrkonjic Grad area, Bosnia, 1997.* Elérhető: <https://collection.nam.ac.uk/detail.php?acc=2018-01-70-7> (A letöltés dátuma: 2019. 12. 14.)

A Király Huszárságának híres négy jogelőd huszárezrede³⁸ közül kiemelkedik a 10. királyi huszárezred (*10th Royal Hussars [Prince of Wales's Own]*), amelyet 1715-ben Hertfordban még dragonyosként állítottak fel, majd III. György király átszervezte őket dragonyosból

³⁷ *The King's Royal Hussars.* Elérhető: www.army.mod.uk/who-we-are/corps-regiments-and-units/royal-armoured-corps/kings-royal-hussars/ (A letöltés dátuma: 2019. 12. 12.)

³⁸ Jogelőd huszárezredek: 10. királyi huszárezred (a walesi herceg ezrede) – 10th Royal Hussars (Prince of Wales's Own); 11. Huszárok – 11th Hussars; 14. királyi huszárezred – 14th King's Hussars; 20. Huszárezred – 20th Hussars. Elérhető: www.nam.ac.uk/explore/kings-royal-hussars (A letöltés dátuma: 2019. 12. 14.)

könnyű dragonyossá. Kitüntették magukat a Napóleon elleni korai hadjáratokban, aminek következményeként 1806-ban a walesi herceg, akit elvárásolt az „európai” huszárok csodálatos egyenruhája és eredményessége, átfegyverezte és átnevezte őket huszárezrednek. Így lett ez az ezred a legrégebb, legelsőként alapított brit huszárezred. Még huszárként, lovasítva harcoltak az I. világháborúban, majd a háborút követően Írországból, Egyiptomból és Indiából voltak „békefenntartók”. 1938-ban tértek vissza a brit szigetre, ahol megkezdték a huszárezred motorizációját, és besorolták őket a páncélos hadtestbe. A 11. Huszárokról (11th Hussars) fontos megjegyezni, hogy 1928-ban ezt a huszárezredet legelsőként gépesítették és szerelték fel könnyű harc-kocsikkal. A 14. Királyi Huszárokról (14th King's Hussars) érdemes tudni, hogy a brit haderő egyik legjobban dekorált ezrede volt, kiemelkedő hősiességgel vettek részt a napóleoni háborúban, majd Indiában a második szikh háborúban a legmegbízhatóbb ezredként harcoltak, és később is, a Búr háborúban bizonyították magas harci szellemüket. A 20. Huszároknak (20th Hussars) aránylag rövid, de érdekes a története. Eredetileg 1858-ban a Kelet-Indiai Társaság állította fel Indiában, és mint a társaság lovassága vett részt az indiai lázadás leverésében. Később, 1862-ben a Brit Hadsereg adoptálta az alakulatot, és hivatalosan a hadrendben a 20. huszárezred nevet kapta. Hadtörténelmi érdekesség, hogy lőháton az I. világháború első és utolsó hónapjában harcoltak a nyugati fronton. A Török Birodalom fegyverletétele után az ezredet azonnal Palesztinába, majd Anatóliába vezényelték, ahol 1920-ban Izmirnél a török felkelők ellen lőháton végrehajtották a brit haderő utolsó huszárohamát.

A Királyi Huszárságának szervezete és az alegységek feladatai:

- parancsnokság;
- A század: (A 20. huszárszázad – The Twentieth Hussar Squadron);
- B század: (A 14. huszárszázad – The Fourteenth Hussar Squadron);
- C század: (A 11. huszárszázad – The Eleventh Hussar Squadron);
- D század: (A 10. huszárszázad – The Tenth Hussar Squadron);
- támogató század (felderítő és logisztikai szakaszokkal).

Napjainkban a 4 harc-kocsiszázadból (a hadrendi számuk megegyezik a jogelőd huszárezredek számozásával) álló huszárezred egy modern páncélos alakulat, amely halogatóharcra és találkozóharcra specializálódott. A Sir Michael Fallon (*Secretary of State for Defence*) által 2016-ban bejelentett brit haderőreform során a Királyi Huszárság a tervezett csapásmérő dandár (*Strike Brigade*) része lett.³⁹

Az ezred a támogató század állományában saját, Scimitar páncélozott felderítő harcjárművel felszerelt felderítő erővel rendelkezik, amelynek feladata az ellenség és a terep felderítése. A felderített ellenséget a harc-kocsiszázadok tűzerejüket és mozgékonyaságukat kihasználva pusztítják.

A Királyi Huszárságának főbb technikai eszközei: Challenger 2 harckocsi, Scimitar Mark 2 páncélozott felderítő harcjármű.

³⁹ Sir Michael Fallon: *Strategic Defence and Security Review – Army*. Written statement – HCWS367, 2016. Elérhető: www.parliament.uk/business/publications/written-questions-answers-statements/written-statement/Commons/2016-12-15/HCWS367/ (A letöltés dátuma: 2019. 12. 14.)

6. ábra: A királyi huszárok harckocsija – Challenger 2.

Forrás: www.moddb.com/groups/armies-of-the-world-all-military-fans/images/the-kings-royal-hussars (A le-töltés dátuma:2019. 08. 30.)

5. Összefoglalás

A rendszerben tartott modern huszárezredek közül a Boreel huszárezred a holland haderő speciális ISR (*Intelligence, Surveillance and Reconnaissance*) alakulata, amelynek alegységeit moduláris alapon átalárendelik a holland szárazföldi haderő különböző dandárjaihoz. A Boreel huszárezred alegységei számára az azonos követelményrendszer és képességközpontú szemlélet lehetővé teszi, hogy függetlenül a kötelék jellegétől, zászlóalj- vagy dandárharcscsoport, vagy a harcbavetés módjától, szárazföldi vagy légi szállítástól, a harcbiztosítás folyamatos és hatékony legyen. A huszárezred szervezeti belső felépítése, az alegységek összetétele és technikai eszközei is predesztinálja az ide-iglenes, adott feladatra létrehozott harcbiztosító kötelék gyors megalakítását, az elől-járó szándéka szerinti átalárendelését vagy megerősítő erőként történő alkalmazását.

A kanadai huszárezredek mint a kanadai hadosztályok tartalékerői, békeidőben elsősorban a reguláris kanadai szárazföldi haderő missziós feladatainak tartalékos humán erőforrással történő támogatását hajtják végre. Szervezeti struktúrájuk kialakítása és technikai eszközeik az ennek megfelelő, célirányos és hatékony kiképzést szolgálják.

A két brit huszárezred, a Királynő Huszársága és a Király Huszársága, modern páncélos alakulatok, amelyek halogatóharcra és találkozóharcra specializálódtak. A felderítő erőiknél rendszeresített Scimitar Mark 2 páncélozott felderítő harcjárműveik és a harcfelderítő századoknál rendszeresített Challenger-2 harckocsik komoly felderítő képességekkel is rendelkeznek, amelyek lehetővé teszik, hogy önállóan felderítsék, majd meg is semmisítsék az ellenséget. Hatékonyság tekintetében megfelelő képességekkel

rendelkeznek ahhoz, hogy a szemben álló fél harcászati kezdeményezését megtörjék, és jelentős veszteségokozással eltérítsék céljától.

Összességében megállapítható, hogy a tárgyalt holland, kanadai és brit huszárezredek az adott ország haderejében napjainkban is fontos harcbiztosító vagy harcoló feladatokat hajtanak végre. A reguláris és a tartalékos huszárezredek alegységei századszinten moduláris képességűek, amelyek minden szempontból megfelelnek a modern elveken nyugvó feladatorientált harccsoportok összeállításával szemben támasztott alkalmazási követelményeknek. E moduláris képességnek és a kor színvonalán álló technikai eszközeiknek köszönhetően mind a helyi kisháborúkban, mind a válságkezelő műveletekben hatékonyan alkalmazhatóak.

Felhasznált irodalom

- Ágh Attila: *Konfliktusok, háborúk*. Budapest, Zrínyi, 1989.
- Army Dress Regulations (All Ranks)*. Ministry of Defence, PS12(A) January 2011, Nr. 01.231.
- Boda József – Boldizsár Gábor – Kovács László – Orosz Zoltán – Padányi József – Resperger István – Szenes Zoltán: Fókusz és együttműködés. A hadtudomány kutatási feladatai. *Honvédségi Szemle*, 144. (2016), 3. 3–20.
- Britain's Army for the 90's*. London, UK, Ministry of Defence, (HMSO CM1595), 1991.
- Buttery, David: *Messenger of Death: Captain Nolan and the Charge of the Light Brigade*. Barnsley, Pen & Sword. 2008.
- Cranney-Evans, Samuel: UK to reduce operational Challenger 2 tank fleet. *Jane's Defence Weekly*, 23 April 2019. Elérhető: www.janes.com/defence-news/news-detail/uk-to-reduce-operational-challenger-2-tank-fleet (A letöltés dátuma: 2019. 12. 12.)
- Fallon, Sir Michael: *Strategic Defence and Security Review – Army*. Written statement – HCWS367, 2016. Elérhető: www.parliament.uk/business/publications/written-questions-answers-statements/written-statement/Commons/2016-12-15/HCWS367/, (A letöltés dátuma: 2019. 12. 14.)
- Krajnc Zoltán: *Kanada és a nemzetközi terrorizmus elleni harc (egy NATO-tagállam politikájának, és gyakorlatának elemzése)*. A geopolitikai tanács NATO tudományos pályázatára „a nemzetközi terrorizmus elleni harc kanadai szempontból” témakörben, 2007. Elérhető: <http://real.mtak.hu/6403/1/Kanada.pdf> (A letöltés dátuma: 2019. 12. 09.)
- Nolan, Louis Edward: *Cavalry; Its History And Tactics*. Third Edition, London, Bosworth & Harrison, 1860.
- Nolan, Louis Edward: *The training of cavalry remount horses*. New edition, London, Parker son and Bourn., 1861.
- Rhoderick-Jones, Robin: *In Peace & War: The Story of the Queen's Royal Hussars (the Queen's Own and Royal Irish)*. Barnsley, Pen & Sword Military, 2019.
- Szendy István: A hadtudományról magyar szemmel. *Magyar Tudomány*, 173. (2012), 11. 1361–1367.

Internetes források

- 11 Luchtmobiele Brigade*. Elérhető: www.defensie.nl/organisatie/landmacht/eenheden/11-luchtmobiele-brigade (A letöltés dátuma: 2019. 11. 26.)
- 13 Lichte Brigade*. Elérhető: www.defensie.nl/organisatie/landmacht/eenheden/13-lichte-brigade (A letöltés dátuma: 2019. 11. 27.)
- 1st Hussars*. Elérhető: www.army-armee.forces.gc.ca/en/1-hussars/index.page (A letöltés dátuma: 2019. 12. 06.)
- 43 Gemechaniseerde Brigade*. Elérhető: www.defensie.nl/organisatie/landmacht/eenheden/43-gemechaniseerde-brigade (A letöltés dátuma: 2019. 11. 27.)
- 5th Canadian Division – Units and Formations*. Elérhető: www.army-armee.forces.gc.ca/en/5-canadian-division/units-formations.page (A letöltés dátuma: 2019. 12. 05.)
- 8th Canadian Hussars*. Elérhető: www.cmp-cpm.forces.gc.ca/dhh-dhp/his/ol-lo/vol-tom-3/par1/arm-bli/8CH-eng.asp (A letöltés dátuma: 2019. 12. 05.)
- 8th Canadian Hussars (Princess Louise's)*. Elérhető: www.army-armee.forces.gc.ca/en/5-canadian-division/8-canadian-hussars/index.page (A letöltés dátuma: 2019. 12. 07.)
- 8th King's Royal Irish Hussars*. Elérhető: www.nam.ac.uk/explore/8th-kings-royal-irish-hussars (A letöltés dátuma: 2019. 09. 11.)
- Canadian Army of Today*. Elérhető: www.army-armee.forces.gc.ca/en/index.page (A letöltés dátuma: 2019. 12. 09.)
- Defining the TAPV*. 2017. Elérhető: <https://canadianarmytoday.com/defining-the-tapv/> (A letöltés dátuma: 2019. 09. 02.)
- G Wagon – Light Utility Vehicle Wheeled (LUVW)*. Elérhető: www.army-armee.forces.gc.ca/en/vehicles/g-wagon.page (A letöltés dátuma: 2019. 09. 01.)
- Historie Regiment Huzaren van Boreel*. Elérhető: www.huzarenvanboreel.nl/index.php/over-ons/historie-regiment/historie-regiment-huzaren-van-boreel/ (A letöltés dátuma: 2019. 11. 30.)
- King's Royal Hussars on mounted patrol with pack horses, alongside their Challenger 1 main battle tanks, Mrkonjic Grad area, Bosnia, 1997*. Elérhető: <https://collection.nam.ac.uk/detail.php?acc=2018-01-70-7> (A letöltés dátuma: 2019. 12. 14.)
- Ook de Huzaren van Boreel lopen de Airborne Wandeltocht*. Elérhető: <https://renkum.nieuws.nl/kunstuur/39766/ook-de-huzaren-van-boreel-lopen-de-airborne-wandeltocht/> (A letöltés dátuma: 2019. 09. 01.)
- Second Lieutenant Winston S Churchill, 4th Queen's Own Hussars, 1895*. Elérhető: <https://collection.nam.ac.uk/detail.php?acc=1992-10-143-1547> (A letöltés dátuma: 2019. 12. 14.)
- The King's Royal Hussars*. Elérhető: www.army.mod.uk/who-we-are/corps-regiments-and-units/royal-armoured-corps/kings-royal-hussars/ (A letöltés dátuma: 2019. 12. 12.)
- The Royal Armoured Corps*. Elérhető: www.army.mod.uk/who-we-are/corps-regiments-and-units/royal-armoured-corps/ (A letöltés dátuma: 2019. 09. 02.)
- The Royal Canadian Hussars*. Elérhető: <http://army.gc.ca/en/royal-cdn-hussars/index.page> (A letöltés dátuma: 2019. 12. 05.)
- The Sherbrooke Hussars*. Elérhető: <http://army.gc.ca/en/2-canadian-division/the-sherbrooke-hussars/index.page> (A letöltés dátuma: 2019. 12. 08.)

The Queen's Own Hussars. Elérhető: www.nam.ac.uk/explore/queens-own-hussars
(A letöltés dátuma: 2019. 12. 12.)

The Queen's Royal Hussars. Elérhető: www.army.mod.uk/who-we-are/corps-regiments-and-units/royal-armoured-corps/queens-royal-hussars/ (A letöltés dátuma: 2019. 12. 14.)

The Queen's Royal Hussars Today. Elérhető: <https://winstonchurchill.org/publications/finest-hour/finest-hour-181/queens-royal-hussars-today/> (A letöltés dátuma: 2019. 12. 11.)

The Queen's Royal Irish Hussars. Elérhető: www.nam.ac.uk/explore/queens-royal-irish-hussars (A letöltés dátuma: 2019. 12. 12.)

Voorwoord regimentscommandant. Elérhető: www.huzarenvanboreel.nl/index.php/voorwoord-regimentscommandant/ (A letöltés dátuma: 2019. 11. 27.)

www.moddb.com/groups/armies-of-the-world-all-military-fans/images/the-kings-royal-hussars (A letöltés dátuma: 2019. 08. 30.)

